S.Y.B.A.(Sem-III) March-2023

Q.P. Code:00000449

Marathi Paper-III

[वेळ : ३ तास] **[गुण : १००]**

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२. अंतर्गत पर्याय लक्षात घ्या.

३. प्रश्नासमोरील अंक गुण दर्शवितात.

प्र. १ अ. मानवी भाषेचे स्वरूप विस्ताराने स्पष्ट करा. २०

किंवा

ब. मानवांचे भाषिक व भाषेतर संप्रेषण ही संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र. २ अ. भाषा, समाज आणि संस्कृती यांचे परस्पर संबंध विविध मुद्यांच्या आधारे स्पष्ट करा. २०

किंवा

ब. भाषेच्या ऱ्हासाचे स्वरूप सांगून त्याची कारणे व विविध अवस्थांचे विस्ताराने विवेचन करा.

प्र.३ अ. प्रमाणभाषा म्हणजे काय ते सांगून प्रमाणभाषेचे स्वरूप स्पष्ट करा. २०

२०

किंवा

ब. बोलीभाषेच्या अभ्यासाचे महत्त्व विविध मुद्यांच्या आधारे नमूद करा.

प्र.४ प्रत्येक गटातील **एक टीप लिहा.** ३०

अ. 1.मधमाशी : संप्रेशन पद्धती

किंवा

2.भाषेची कार्ये : निर्मितीशिलता व यादृच्छिकता

ब. 1.सपीर-वोर्फ यांचा भाषिक सापेक्षतावादाचा सिद्धांत

किंवा

2. संस्कृती आणि जागतिकीकरण

क. 1. प्रमाणभाषा व बोली यांच्यातील भेद

किंवा

2. बोलीच्या अभ्यासाची साधने

प्र.५ पुढील प्रश्नांची पूर्ण वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही पाच) **१०**

१. मराठी भाषेत भाषाशुद्धीची चळवळ कोणी सुरू केली होती?

२. कोणत्या वर्षीच्या आर्थिक धोरणात भारताने खाजगीकरण, उदारीकरण, जागतिकीकरण या त्रिसूत्रीचा स्वीकार केला?

३. मायकेल क्रॉसच्या म्हणण्यानुसार एकविसावे शतक संपेल तेंव्हा पृथ्वीवर किती भाषा शिल्लक असतील?

४. ‘language' हा शब्द कोणत्या लॅटिन शब्दापासून तयार झाला आहे ?

५. प्रमाण बोलीतील 'डोळा' हा शब्द वऱ्हाडी भाषेत कसा बोलला जातो?

६. इ. स १७०६ मध्ये 'एशियाटिक सोसायटीचे वार्षिक अधिवेशन' कोठे झाले ?

७. 'बोली भाषा ही समाजाची आणि प्रदेशाची अभिव्यक्ती आहे" असे कोणी म्हटले आहे?

८. संस्कृती ही संकल्पना स्पष्ट करणारी कोणतीही एक व्याख्या द्या.

९. प्रमाण भाषा म्हणजे काय ?